

De minister van Justitie
d.t.v. mr. J.F.L. Roording

Afdeling Ontwikkeling

Postbus 20301
2500 EH Den Haag

bezoekadres
Juliana van Stolberglaan 4
2595 CL Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

datum 2 maart 2004
contactpersoon mr. W.H.J. Stemker Köster
doorkiesnummer 070 – 361 9706
e-mail StemkerKoster.w@rvdr.drp.minjus.nl
kamernummer 2A43
uw kenmerk 52609003/03/6
bijlage(n) Nvt
onderwerp Conceptwetsvoorstel wijziging betekenisvoorschriften in strafzaken

t 070 - 361 9723
f 070 - 361 9746
www.rechtspraak.nl

Bij brief van 23 december 2003 verzocht u de Raad voor de rechtspraak (hierna: de Raad) te adviseren inzake een conceptwetsvoorstel wijziging betekenisvoorschriften in strafzaken.

Gehoord de gerechten heeft de Raad de eer u als volgt te berichten.

Het onderwerp ‘betekenisvoorschriften in strafzaken’ kan op verschillende manieren benaderd worden. Uw departementale werkgroep, wiens rapport ten grondslag ligt aan het onderhavige conceptwetsvoorstel en deze waar ook vanuit de Raad een vertegenwoordiger deelnam, heeft in haar eindrapport deze materie dan ook vanuit diverse invalshoeken belicht. Zoals vaak in het recht komt ook dit onderwerp neer op een afweging van betrokken belangen.

In essentie komt het bij de betekenisvoorschriften neer op de weging van het belang van een adequate informatievoorziening voor degene die vervolgd wordt aan de ene kant, en het belang van een efficiënt gebruik van de capaciteit van het strafrecht aan de andere kant. Het rapport van de departementale werkgroep, en in navolging daarvan de conceptmemorie van toelichting op het thans voorliggende conceptwetsvoorstel, geeft een tentatieve berekening van het capaciteitsverlies van de zittende magistratuur doordat strafzaken wel door rechters en gerechtssecretarissen worden voorbereid, maar waar ter terechtzitting geen inhoudelijke behandeling plaats heeft kunnen vinden omdat de betekening van de dagvaarding of oproep niet op een juiste wijze is geschied. Het conceptwetsvoorstel strekt ertoe een aantal van de praktische oorzaken van een onjuiste betekening weg te nemen. Wederom in navolging van de departementale werkgroep kiest het conceptwetsvoorstel daartoe in hoofdzaak voor een codificatie van de bestaande jurisprudentie.

Het is u bekend dat een minderheid van de departementale werkgroep (waaronder ook de vertegenwoordiger van de Raad) een andere benadering van deze problematiek heeft voorgestaan, die in het kort er op neer komt dat naast de inspanningsverplichting van de overheid om de verdachte in kennis te stellen van de dag en het tijdstip waarop de strafzaak tegen hem dient, ook de verdachte zelf verantwoordelijkheid draagt om voor de overheid bereikbaar te zijn. Dit zou invoering van een gemengd domiciliestelsel betekenen, dat boven de thans in het conceptwetsvoorstel voorgestelde

datum 2 maart 2004
kenmerk
pagina 2 van 3

regeling het voordeel zou hebben van een eenvoudiger en overzichtelijker betekeningsregime, en tevens zou leiden tot een groter aantal onherroepelijke vonnissen en arresten.

Gegeven evenwel de keuze voor de thans voorliggende regeling, kan de Raad instemmen met het conceptwetsvoorstel. Onderstaand zal de Raad op enkele onderdelen van het conceptwetsvoorstel nader ingaan.

Onderdeel A en B

De Raad stemt graag met de voorgestelde wijzigingen van de artikelen 57 en 61 Sv in, aangezien daarmee een einde zal komen aan de discussie in de rechtszaal en onder de beroepsbeoefenaars over de vraag of en in welke mate, de inverzekeringstelling en ophouding tevens gebruikt kunnen worden voor het betekenen van de dagvaarding.

Onderdeel C

De voorgestelde wijziging van artikel 370a Sv verruimt de toepassing van de tot op heden in verband met de verplichte dubbele betekening vrijwel nimmer toegepaste mogelijkheid de verdachte een verkorte dagvaarding uit te reiken. De Raad geeft u in overweging in de memorie van toelichting nader in te gaan op de rechtsgevolgen van een overeenkomstig de voorgestelde procedure rechtsgeldig aangevulde dagvaarding in het geval de verdachte niet ter terechtzitting verschijnt, dan wel stelt de aanvulling niet te hebben ontvangen.

Onderdeel E, F, G en H

Terecht wordt in de memorie van toelichting opgemerkt dat zich zelden problemen voordoen bij de betekening van gerechtelijke stukken aan rechtspersonen. Desalniettemin verdient de thans geldende regeling (zoals door mr. Van Strien terecht werd opgemerkt) bepaald geen schoonheidsprijs en is het toe te juichen dat de gelegenheid wordt aangegrepen deze regeling te wijzigen.

Onderdeel I

De Raad geeft u in overweging aan het vierde lid van het nieuwe artikel 585 Sv toe te voegen dat bij AMvB regels kunnen worden gesteld omtrent de wijze van schriftelijke vastlegging. Een en ander om te voorkomen dat tussen (en binnen) de arrondissementen verschillende modellen worden gehanteerd.

Onderdeel K

De “andere bij of krachtens algemene maatregel van bestuur bepaalde gevallen” zien op andere vormen van vrijheidsbeneming dan detentie. De huidige beperkingen van VIP brengen met zich dat het in de rede ligt het voorschrift van betekening in persoon in geval van detentie van de verdachte eerst geleidelijk gelijk te stellen met deze andere vormen van vrijheidsbeneming. Het is evenwel de bedoeling VIP op korte termijn zo in te richten dat deze beperkingen worden weggenomen. Alsdan zou

datum 2 maart 2004
kenmerk
pagina 3 van 3

volstaan kunnen worden te bepalen dat een gerechtelijke mededeling aan eenieder die rechtens van zijn vrijheid is beroofd in persoon moet worden betekend, hetgeen natuurlijk de voorkeur zou verdienen.

Onderdeel L

De aan het tweede lid van artikel 588a nieuw Sv ten grondslag liggende gedachte dat van de verdachte eigen initiatief mag worden verlangd in persoon opgave te doen van een wijziging in het door hem opgegeven adres, wordt door de Raad onderschreven. Het zal evenwel voor de verdachte niet altijd duidelijk zijn bij welk parket zijn zaak in behandeling is. Bovendien kunnen de hiervoor gememoreerde toekomstige ontwikkelingen met betrekking tot VIP met zich brengen dat opgave van een adreswijziging zonder noemenswaardige extra administratieve lasten voor het openbaar ministerie ook bij een ander parket dan dat waar de zaak in behandeling is, kan geschieden. In dit verband verdient het wellicht aanbeveling te bepalen dat bij AMvB andere en/of nadere regels met betrekking tot de opgave gesteld kunnen worden.

Hoogachtend,

D.J. van Dijk
Lid Raad voor de rechtspraak